

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku K. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do emerytury pomostowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 11 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w
(...) z dnia 15 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącego organu rentowego na rzecz
ubezpieczonego K.P. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem
zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2016 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku
Sądu Okręgowego w G. VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20
października 2015 r. zmieniającego decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Oddziału w G. z dnia 30 czerwca 2015 r. i przyznającego ubezpieczonemu K. P.
prawo do emerytury pomostowej od dnia 23 maja 2015 r. oraz ustalającego
odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności
niezbędnej do wydania decyzji.

W sprawie tej ustalono, że K. P. (ur. 22 maja 1955 r.) złożył w dniu 23 kwietnia 2015 r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w G. wniosek o emeryturę pomostową. W dacie złożenia tego wniosku nie pozostawał w stosunku pracy oraz wykazał łącznie 35 lat, 7 miesięcy i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych, ale organ rentowy uwzględnił mu tylko 14 lat, 3 miesiące i 13 dni pracy w szczególnych warunkach, nie zaliczając mu do tego stażu odbytej zasadniczej służby wojskowej. Ubezpieczony od 2 września 1974 r. do 31 grudnia 1992 r. zatrudniony był stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Zespole Elektrociepłowni „G.” w G. , w tym w okresie od 24 października 1974 r. do 7 października 1976 r. odbył obowiązkową zasadniczą służbę wojskową i w ciągu 30 dni od jej zakończenia powrócił do pracy na uprzednio zajmowane stanowisko elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.

W ocenie Sądów obu instancji, odwołanie zasługiwało na uwzględnienie. Poza sporem pozostawało to, że ubezpieczony ma ukończone 60 lat i legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, oraz że jego praca przy wytwarzaniu energii cieplnej kwalifikowana jest jako praca w warunkach szczególnych. Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy do stażu pracy w warunkach szczególnych należy zaliczyć ubezpieczonemu okres pełnienia zasadniczej służby wojskowej, bez którego nie posiadał co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych wymaganej do przyznania prawa do emerytury pomostowej. Sąd drugiej instancji uznał, że zaliczenie okresu odbytej zasadniczej służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach uzależnione było od odbycia tej służby w okresie szczególnego zatrudnienia, jeżeli służba wojskowa stanowiła wymuszoną przerwę w tym zatrudnieniu, a pracownik bezpośrednio po jej odbyciu powrócił do tego samego szczególnego zatrudnienia. Szczegółowe zasady zaliczenia zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia były uregulowane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318 ze zm., uchylonym z dniem 1 września 1979 r.), a przy kwalifikowaniu okresu zasadniczej służby wojskowej jako okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, należało stosować regulacje prawne obowiązujące w okresie odbywania tej służby (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 r., I UK 544/12, LEX nr 1383246).

W konsekwencji cały okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej podlegał zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych, a ubezpieczony spełnił wszystkie niezbędne przesłanki do przyznania mu emerytury pomostowej.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 4, 49 w związku z art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 664 ze zm.) w związku z art. 108 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1534 ze zm.) przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w okolicznościach sprawy oraz bezpodstawne przyjęcie, że ubezpieczony spełnił wymóg posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych z uwzględnieniem okresu odbytej zasadniczej służby wojskowej, co w konsekwencji skutkowało ustaleniem nabycia prawa do emerytury pomostowej, a ponadto przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy: art. 385 i 316 § 1 w związku z art. 233 § 1 i art. 245, 231, 228 § 1 i art. 234 k.p.c. w związku z art. 116 ust. 5 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) i § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 11 listopada 2011 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) przez bezpodstawne przyjęcie, że „fakty wyznaczające charakter pracy członka załogi statku morskiego są (w istocie) powszechnie znane i dlatego w zasadzie nie wymagają dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.) oraz, że zatrudnienie na statku morskim w warunkach innych aniżeli przewidziane w art. 22 § 1 k.p. (w ogóle) nie wchodzi w rachubę, gdyż charakter prawny pracowniczego zatrudnienia marynarzy, mógłby być podważany tylko wtedy, gdyby z ustalonych okoliczności sprawy wynikało, że sporna praca byłaby świadczona nieodpłatnie np. w ramach uprawiania turystyki albo przy braku pracowniczego podporządkowania np. na własnym statku morskim lub jako podmiot świadczący usługi turystyczne”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania organ rentowy wskazał na jej oczywistą zasadność, „zważywszy na jawną sprzeczność zaskarżonego rozstrzygnięcia z obowiązującym porządkiem prawnym”. W

konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego zmianę i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczony wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania - o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się oczywiście bezzasadna, przeto nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Obowiązek uwzględniania okresu obywatela obowiązkowej zasadniczej służby wojskowej, który przerywał zatrudnienie w szczególnych warunkach, do stażu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze dotyczy także osób wykonujących przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i 33 o emeryturach i rentach z FUS, nie budzi już żadnych konstytucyjnych, ustawowych ani jurysdykcyjnych wątpliwości. Kontrowersje te nie dotyczyły w szczególności sygnalizowanej w skardze „pracy członka załogi statku morskiego. Skarżący zamiast odwoływać się do „dawnego” wyroku Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2009 r., II UK 331/08, powinien zapoznać się z aktualną judykaturą najwyższej instancji sądowej, która nie pozostawia wątpliwości co do obligatoryjnego uwzględniania okresów odbywania przymusowej służby wojskowej do szczególnego stażu zatrudnienia, jeżeli okres służby wojskowej stanowił wymuszoną przerwę w świadczeniu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13, OSNP 2014 nr 12, poz. 110). W konsekwencji nie powinien budzić żadnych wątpliwości obowiązek organu rentowego uwzględniania spornego okresu także do nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 2 pkt 3, art. 3 pkt 7, art. 4 pkt 5 i art. 49 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych w związku z art. 108 ust. 1 ustawy z

dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony oraz art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, co wszechstronnie, precyzyjnie i prawidłowo wykazał Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, przeto sformułowany w skardze kasacyjnej problem „dalszych poważnych” wątpliwości interpretacyjnych nie występuje, skoro według miarodajnych ustaleń ubezpieczony po zakończeniu obowiązkowej służby wojskowej powrócił i kontynuował szczególne zatrudnienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., zasądzając od skarżącego należne ubezpieczonemu K. P. koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym w zgodzie z art. 98 k.p.c.